

A Természettudományi Múzeumban jártunk

Az OEE Erdők a Közjóért Szakosztálya évnitó szaksztyályülését a Magyar Természettudományi Múzeumban tartotta. A múzeum részéről dr. Bauer Norbert botanikus főmuzeológus kalauzolta a csapatot. A részt vevő 21 tag és néhány családtag a múzeum főépületében gyülekezett, ahol a köszöntök után kísérlónk vezetésével megkezdttük az állandó és időszaki kiállítások bejárását.

A csapat a múzeum aulájában

A múzeumban csupa érdekességgel találkozottunk, amelyek közül az első egy vitrinben várt ránk, mindjárt az utunk elején. Itt őrzik ugyanis *Széchenyi Zsigmond* egyik vadászpuskáját, egyébként nagyszámú vadászati könyvtára is itt kapott otthont a nagy vadász özvegyének, Mangi néninek a jóvoltából.

A kiállítóterek között számos külön helyiség található gazdagon felszerelve szemléltetőeszközökkel, amelyek kiválóan alkalmasak tematikus foglalkozások, rendhagyó tanórák megtartására.

Elsőként az ásványrendszertani gyűjteményt tekintettük meg, ahol szakszerűen csoportosítva sorakoztak a legkülönbébb ásványok, majd a kőzetek következtek, amelyek jellemző felhasználásáról is képet kap a látogató.

Ezután érdekes meteoritkiállítás, majd a drágakövek voltak soron, végül a világító ásványokat csodálhattuk meg, amelyek egészen különleges látványt nyújtottak.

Megtudtuk, hogy a gyűjtemény több mint 200 éves, azonban 1956-ban a múzeum akkori épületét bombatalálat érte, és így többek között az ásványtani gyűjtemény is jelentős károkat szenvedett, gyakorlatilag újra kellett alapítani. Még ma is látható a kiállításon olyan kőzet, amely az egykori tűz nyomait viseli. A tárlatok között olvashattunk *Arnóth Józsefről*, aki egy Amerikai Egyesült Államokban élő magyar ásványgyűjtő és rendszeresen küld haza értékes kollekciókat a múzeum részére hatalmas gyűjteményéből.

Ezt követően a földtörténeti középkor (300–60 millió évvel ezelőtt) élővilágába nyerhettünk betekintést. Számos fosszília és üledékes kőzet őrzi az akkor élt élőlények emlékét, megkövesedett vázát. Külön érdekesség az a 185 millió éves fosszília, amelyet szabadon meg lehet érinteni.

Megismertük a kifejezetten csak hazánkban élt dinoszauruszt, a Hungarosaurust, amelynek a csontjait a Bakonyban találták meg a 2000-es évek elején, és amelyet eddig máshol nem fedeztek fel. Az állat méreteit életnagyságú váza teszi szemléletesebbé. Egy kis méretű makett pedig a gyengén látók számára érzékelteti jól, hogy milyen is lehetett a magyar dinoszaurusz.

Kísérlónk elárulta, hogy új keletű kezdeményezésként évente rendszeresen szerveznek ingyenes tárlatvezetést hajléktalan emberek részére, ezzel hozva őket közelebb a társadalomhoz, és nyújtanak maradandó élményt a számukra.

A következő bemutatóhely az első emeleten Noé bárkájával kezdődik, ahol a legkülönbébb állat- és növényfajok preparátumait lehet megfigyelni. Innen kilépve a Kárpát-medence természetrajzát ismerhetjük meg a negyedidőszaktól egészen napjainkig.

Az ősember korát, és az akkori élővilágot gazdag leletek szemléltetik, a különböző korokban itt élt egyes népek jellemző arcvonásait pedig olyan szakemberek jelenítették meg, akik híres hollywoodi filmekhez is készítettek hasonló alkotásokat. Érdekes volt megfigyelni, ki melyik itt élt népre jellemző arcvonásokat vél felfedezni saját környezetéből, családjából.

Ezek után a hazánk jellemző növény- és állatfajait bemutató kiállítás következett, tematikusan sorra véve az erdei, pusztai, sziklai és az ember által létrehozott élőhelyeket.

Utolsó állomásunk a föld alatti szinten, a pincében volt, ahol állandó hőmérsékletet, és kellően száraz körülményeket biztosítva közel 1,5 millió példány préselt növényt őriznek kutatási céllal.

A 200 év gyűjtéséből álló herbárium talán legértékesebb részét *Haynald Lajos* kalocsai érsek, botanikus adományozta 1891-ben a múzeumnak. Hatalmas gyűjteményében 400 gyűjtő növényeit szedte össze, de természetesen ő maga is rengeteg növényt préselt, amelyek lapjait mind saját pecsétjével látott el, és precízen feliratozott.

Különösen gazdag például az európai molyhos tölgyek gyűjteménye, amely szépen reprezentálja, hogy az egyes alfajok hol őrződtek meg a jég-

A herbáriumban

korszak után. Érdekeség, hogy például egy mai kutatónak, aki az olaszországi flórát szeretné feltérképezni, megkerülhetetlen ennek a gyűjteménynek az áttanulmányozása, ugyanis sok faj, változat már csak itt található.

Múzeumi sétánk végén *Dobó István* szakosztályelnök megköszönte vezetőnknek a nagyszerű programot, kiemelve a számunkra különösen is érdekes herbáriumi látogatást.

Szöveg és kép: **Miklós Tamás** szakosztálytitkár